

Vand og Klimatilpasning
J.nr. 2022-6581
Ref. MIJFA
Den 28. august 2023

Høringsnotat – ændring af rottebekendtgørelsen

I bekendtgørelsen er der foretaget ændringer f.s.v.a. bestemmelserne om opkrævning af rottebekæmpelsesgebyr, optagelseskrav på R1-autorisationkursus, Erhvervsministeriets regler om autorisation, samt hjemtagning af gift.

Bekendtgørelsen har været i ekstern høring i perioden 13. juli 2023 – 23. august 2023.

Bekendtgørelsen forventes at træde i kraft 1. januar 2024.

Miljøministeriet har inden for høringsfristen modtaget 8 hørings svar. Følgende høringsparter har fremsendt bemærkninger: KL (Kommunernes Landsforening), Hedensted Kommune, Aalborg Kommune, Københavns Kommune, DI (Dansk Industri), Landbrug og Fødevarer (L&F), Dyrenes Beskyttelse og NulRotter.dk.

Hørings svarene har berørt følgende punkter:

1. Ny model for beregning/opkrævning af rottebekæmpelsesgebyr
2. Erhvervsøkonomiske konsekvenser
3. Autorisation og dyrevelfærd

Sammenfatning af indkomne hørings svar

1. Ny model for beregning/opkrævning af rottebekæmpelsesgebyr

Hedensted Kommune og KL har en række opklarende forespørgsler og tvivlsspørgsmål. KL takker for den løbende dialog om udformningen af model for beregningsgrundlaget. KL bemærker, at det er svært, ud fra den nuværende beskrivelse i bekendtgørelsen, at vurdere, om det er den model, som KL har givet indspil til, der anvendes til beregningsgrundlaget og deres forespørgsler skal ses i det lys.

Det bemærkes vedrørende definitionen af begrebet ”bebygget areal”, at det er uklart om gebyret skal beregnes på alle bygninger på ejendommen, samt at det gøres klart hvilke anvendelseskoder, der skal benyttes ved dataudtræk. Desuden er der tvivl om hvorvidt bygninger, der er taget i brug, men ikke er færdigmeldte i BBR, skal opkræves gebyr. Det vil kræve et udtræk af BBR-byggesag, da de endnu ikke er registreret i BBR. Endelig bemærkes det, at der er en uklarhed vedr. forholdet mellem stk. 2 og stk. 3 ift. ejerlejligheder, hvor der kan være småhuse tilknyttet ejendommen, som ikke er taget med ift. formuleringen af stk. 3.

Vedrørende § 52, stk. 3 henstilles der til, at det konkretiseres og der tages stilling til lejelejligheder/boligselskaber og andelslejligheder.

Vedrørende offentlige institutioner bemærkes det, at disse indtil nu har været fritaget for betaling til den kommunale rottebekæmpelse, da der ikke har været offentlige vurderinger af de pågældende institutioner. Der henstilles til, at der tages stilling til, hvorvidt disse institutioner skal være omfattet af beregningsgrundlaget eller fortsat skal være fritaget for betaling af rottebekæmpelsesgebyr.

Hedensted Kommune bemærker desuden, at det ikke er muligt at lave udtræk fra BBR på ejendomme der er registreret som "beskyttet", hvorfor disse ikke vil kunne medtages i beregningerne.

Københavns Kommune og KL bemærker ift. tidshorizonten for den nye gebyrmodel, at det er en presset og problematisk ift. beregninger, systemer, information til borgere, kommunernes budgetplanlægning mm. Det er uklart for KL, hvorfor kommunerne tvinges ud i en presset implementering eftersom bekendtgørelsen kunne have været opdateret tidligere. KL foreslår, at der udarbejdes en overgangsbestemmelse.

Københavns Kommune er bekymret for tidsfristen med eksekvering allerede fra 1. januar 2024. Københavns kommune oplyser i den forbindelse, at de sammen med landets øvrige kommuner er i dialog med KMD, som skal tilpasse/levere et nyt system, der kan trække de nødvendige oplysninger, men afventer svar fra KMD.

KL bemærker, at skæringstidspunktet for opkrævningen giver anledning til tvivl. Konkret spørges der til, om der med formuleringen "forud for opkrævningen" menes forud for udsendelsestidspunktet for opkrævningen eller om der menes forud for året, som opkrævningen dækker.

Aalborg Kommune bemærker, at der med den nye model sker en skævvridning af bidrag efter ejendomstype – f.eks. vil den lille, dyre lejlighed betale meget lidt i rottegebyr i forhold til tidligere, mens en stor erhvervsdrivende/landbrug vil skulle betale meget mere. Det bemærkes, at denne fordeling ikke nødvendigvis er i overensstemmelse med hvilken ejendom, der "belaster" rottegebyret mest.

Aalborg Kommune ønsker afklaret, om der er en minimumsgrænse for opkrævning af gebyret. Det anføres, at ejendomme med få kvadratmeter ikke vil skulle opkræves ret meget i rottegebyr eller om kommunen f.eks. kan undlade at opkræve gebyrer under 25 kroner, da regninger under 25 kr. normalt ikke opkræves. Endvidere spørges der til, hvordan der skal forholdes til bygningsløse ejendomme. Disse kan godt have kloakker og andre forhold som gør, at de er udsat for rottetilhold.

2. Erhvervsøkonomiske konsekvenser

DI bemærker, at det ikke fremgår af høringsmaterialet hvilke erhvervsøkonomiske konsekvenser den nye model (hvor gebyret opkræves efter ejendommens areal i stedet for ejendomsværdi) medfører. DI savner en redegørelse i forhold til, om det samlede afgiftsprovener fra erhvervslivet vil ændre sig, samt en beskrivelse af om omlægningen medfører, at visse virksomhedstyper får uforholdsmæssigt stor stigning i forhold til andre virksomhedstyper.

L&F bemærker, at der i høringsbrevet er anført, at der ikke vil være hverken erhvervsøkonomiske eller administrative konsekvenser som følge af bekendtgørelsen, men samtidig kan se, at der sker ændringer i modellen for opkrævning af rottebekæmpelsesgebyret. L&F ønsker oplyst hvilke beregninger, der ligger til grund for konklusionen på de uændrede erhvervsøkonomiske konsekvenser.

3. Autorisation og dyrevelfærd

Dyrenes Beskyttelse har indvendinger mod prioriteringen af bekæmpelsesindsatsen samt kvaliteten af kompetencerne hos autoriserede rottebekæmpere. Dyrenes Beskyttelse bemærker, at brug af antikoagulanter i dyrevelfærdsmæssig henseende er stærkt problematisk, da aflivning med antikoagulanter kan karakteriseres som en lang og lidelsesfuld aflivning. Dyrenes Beskyttelse mener at det er uetisk omgang med dyr og i strid med dyrevelfærdsloven, hvoraf det fremgår, at aflivning af dyr skal ske så hurtigt og så smertefrit som muligt.

Dyrenes Beskyttelse bemærker, at R2-autorisationen er problematisk, da et 7 timers kursus aldrig kan give de samme kompetencer som et 35-timers kursus. Det anføres, at forudsætningen for korrekt og sikker brug af antikoagulanter netop er, at det kun forestås af professionelle.

NulRotter.dk bemærker, at der ikke er en saglig begrundelse for at tilmelding til opfølgingskursus skal ske senest 6 måneder før autorisationens udløbsdato. Det bemærkes desuden, at der bør laves en bestemmelse som sikrer, at personer der ved bekendtgørelsens ikrafttrædelsesdato ikke er tilmeldt opfølgingskursus har mulighed for at deltage på kursus, selvom de ikke kan overholde fristen for tilmelding.

Miljøministeriets bemærkninger

1. Ny model for beregning/opkrævning af rottebekæmpelsesgebyr

Med den nye model for opkrævning af rottebekæmpelsesgebyr vil gebyret fremadrettet blive opkrævet på baggrund af ejendommens areal, som kommunerne har adgang til via BBR-registret. Ændringen af opkrævningsmodellen er nødvendig, da kommunerne fra 2024 har ikke længere adgang til oplysninger om ejendomsværdier, da det med boligforliget fra 2017 er besluttet, at opkrævning af ejendomsværdiskat overgår til staten. Miljøministeriet har været i dialog med KL og KMD om den nye model.

Til bemærkningerne vedrørende BBR-data og forståelsen af ”bebygget areal” bemærker ministeriet, at alle bygninger, der er oplyst som et bebygget areal på en ejendom/matrikel skal medtages i beregningen af gebyrets størrelse. På baggrund af dialog med KMD er det ministeriets forståelse, at begrebet ”bebygget areal” er oplyst i BBR-registret. Såfremt der er behov for at skulle benytte bestemte anvendelseskoder, vil dette blive fastsat i vejledningen.

Vedrørende bygninger, der er taget i brug, men ikke er færdigmeldt, vil det afhænge af hvorledes disse er oplyst i BBR-registret. Hvis de fremgår på ejendommen som ”bebygget areal” skal de medregnes. Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet. Rottevejledningen vil dog blive opdateret, hvor der er behov herfor.

Til bemærkningerne vedrørende lejelejligheder/boligselskaber og andelslejligheder bemærker ministeriet, at ejeren af de pågældende ejendomme vil blive opkrævet rottebekæmpelsesgebyr på baggrund af ejendommens bebyggede areal. Denne opkrævning kan ejeren overføre på lejere og andelshavere i lejefastsættelsen og boligafgiften. Det bemærkes i øvrigt, at i den nuværende model opkræves lejere og andelshavere ikke rottebekæmpelsesgebyr direkte, da der ikke fastsættes ejendomsvurdering for de enkelte leje- eller andelsboliger, men for den samlede ejendom, som ejeren/udlejeren kan overføre på lejere og andelshavere. Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.

Til bemærkningerne om, at offentlige institutioner indtil nu har været fritaget for betaling af rottebekæmpelsesgebyr bemærkes det, at de ikke har været konkret fritaget. Som det også anføres i høringssvaret, har offentlige institutioner ingen offentlige vurderinger, herunder ejendomsværdi, og der har således ikke været noget at beregne gebyret på baggrund af. Årsagen til, at de ikke har betalt gebyr har således været den nuværende models struktur og ikke, at de er fritaget/undtaget fra reglerne. Offentlige institutioner vil fremadrettet skulle opkræves rottebekæmpelsesgebyr, såfremt der er oplyst "bebygget areal" i BBR-registret. Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.

Til bemærkningerne om tidshorisonten for implementering af den nye model bemærkes det, at ministeriet er klar over at tidsplanen er stram for implementering af den nye model. KMD har oplyst ministeriet om, at de er meget langt i deres arbejde med et nyt system, som de oplyser næsten er klar til at sætte i drift.

Ministeriet ser ikke en mulighed for at udarbejde en overgangsbestemmelse, da den nuværende model ikke længere kan anvendes grundet de nye regler om vurderinger på Skatteministeriets område. Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.

Til bemærkningerne om skæringstidspunktet for opkrævningen er ministeriet enig i, at det kan give anledning til tvivl. Ministeriet har foretaget rettelser i bekendtgørelsesudkastet, så skæringsdatoen fremgår tydeligt.

Til bemærkningerne om skævvridning af gebyret i forhold til ejendomstype bemærker ministeriet, at den nye model, hvor der opkræves på baggrund af ejendommens areal ift. antal bebyggede kvadratmeter vurderes umiddelbart at være mere retvisende i forhold til forekomst af rotter. Det bemærkes at den nuværende model har en tilsvarende skævvridning, da ejendommens værdi ikke er udtryk for stor forekomst af rotter. Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.

Til bemærkningerne om en minimumsgrænse for opkrævning af rottebekæmpelsesgebyr bemærker ministeriet, at der ikke i rottebekendtgørelsen er fastsat en minimumsgrænse for opkrævninger.

Vedrørende bygningsløse ejendomme vil disse ikke blive pålagt gebyr, da der ikke er anført bebygget areal i BBR. Ministeriet er opmærksom på, at der også kan forekomme rotter på bygningsløse ejendomme og at visse bygningstyper vil falde uden for den nye gebyrmodel. Med den nye model sigtes der efter en så simpel og let at administrere som muligt. Dette betyder, at visse ejendomme vil falde uden for modellen. Dette er også tilfældet i den nuværende model. Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.

2. Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Til bemærkningerne om erhvervsøkonomiske konsekvenser bemærker ministeriet indledningsvist, at der ikke er tale om en afgift, men et gebyr. Den nye model indebærer ikke et forøget samlet provenu. For den enkelte borger eller virksomhed kan gebyret ændre sig som følge af det nye beregningsgrundlag. Der er regnet på en række eksempler, der viser tendens til, at gebyret falder for beboelsesejendomme og stiger for større erhvervsjendomme. Det kan dog ikke på det foreliggende grundlag konkluderes at der sker et samlet fald for beboelsesejendomme og en samlet stigning for erhvervsjendomme.

Det vurderes, at opkrævning på baggrund af areal frem for ejendomsværdi i højere grad vil modsvare de enkelte gebyrbetaleres behov for rottebekæmpelse, der i højere grad vurderes at følge arealstørrelsen end ejendomsværdien.

3. Autorisation og dyrevelfærd

Til bemærkningerne om brug af antikoagulanter til bekæmpelse af rotter bemærker ministeriet, at antikoagulanter alene må anvendes til bekæmpelse, når der er konstateret forekomst af rotter. Antikoagulanter og andre kemiske bekæmpelsesmidler må således ikke anvendes til forebyggelse af rotter. Det er vurderingen, at hensynet til en effektiv rottebekæmpelse med henblik på at forebygge uhygiejniske og sundhedsskadelige forhold opvejer de etiske problemstillinger, der er ved brug af antikoagulanter til bekæmpelse. Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.

Til bemærkningerne om R2-autorisationens begrænsede indhold, bemærker ministeriet, at R2-autoriserede personer alene har ret til at foretage bekæmpelse på egen erhvervsjendom. Autorisationens begrænsede anvendelsesområde begrundes en mere snæver uddannelse. Elementer i R1-uddannelsen såsom smitterisiko og arbejdsmiljø, rottespærrer og afløbssystemer har ikke samme relevans for R2-autoriserede bekæmpere. Det bemærkes tillige, at brug af antikoagulanter indgår i kurset til R2-autorisation.